

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 7.12.2023
Sayı: 25

10/744

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemiz, Ak Parti hükümetleri döneminde ve özellikle 2017 yılından itibaren ekonomiden, eğitime, güvenlikten yargıya, sağlık hizmetlerinden aile, gençlik ve dezavantajlı kesimlere yönelik uygulanan politikalar açısından ciddi bir varoluş sorunu ile karşı karşıyadır. Cumhurbaşkanı Hükümet Sistemi ile birlikte her alanda büyük atılımların yapılacağı, bürokrasinin azaltılacağı, iş ve uygulamaların daha hızlı ve verimli bir şekilde yürütüleceği, refah seviyemizin artacağı söylenmişti.

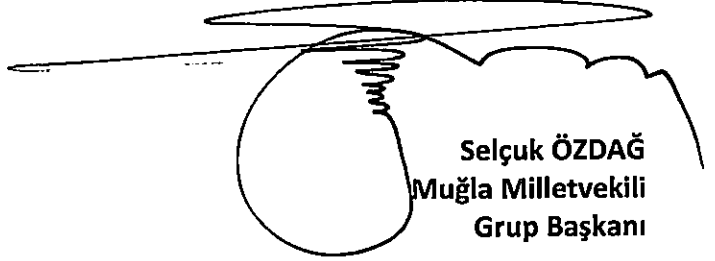
Nerdeyse söylenen hiçbir söz ve vaat yerini bulmadığı gibi, önceki yıllarda hayata geçirilmiş görece olumlu bazı uygulamalar ise maalesef kadük bırakılmış, işlevsiz hale getirilmiştir.

Bu konuların başında ise; tarım ve hayvancılık alanında yaşadığımız sıkıntılar ve hatta kriz olarak nitelenen sorunlar gelmektedir. Bir dönem tarım, hayvancılık ve gıda üretimi konusunda kendi kendine yeten nadir ülkelerin başında gelen Türkiye, son yıllarda bu özelliğini koruyamadığı gibi dünyada gıda fiyatları açısından en yüksek fiyat artışlarının yaşandığı ülkelerin başında gelmektedir. Vatandaşlarımız bırakın sağlıklı gıdaya ulaşmayı, temel gıdalara ulaşmak konusunda bile zorluklar yaşamaktadır. Bir tarım ülkesi olmasına rağmen herhangi bir temel gıdaya ulaşamayan vatandaşlarımızın sayısı günden güne artmaktadır.

İktidarın yıllara sarı uyguladığı yanlış tarım politikaları yüzünden ülkemiz dışarıya bağımlı hale gelmiş hatta yurt dışında tarım arazileri kiralamak suretiyle güya bu açığı kapatmanın yollarını arar olmuştur. Yurt içinde, üreticinin emeğinin ve ürününün karşılığını alamaması ve bu konularda medyaya yansıyan şaibe iddiaları ise tam bir fecaat haline gelmiştir.

Tarım ve hayvancılık konusunda uygulanan politikaların ülke ve dünya gerçekleri ile uyumlu olup olmadığı, gıda fiyatları konusunda yaşanan ciddi artışların hangi nedenlerle ortaya çıktığı, ihracat kalemi kuru üzüm gibi yerli ürünler başta olmak üzere üreticiden alımı yapılan tarım ürünleri konusunda medyaya yansıyan şaibe iddiaları ile birlikte düşünüldüğünde ülkemiz tarımı çok büyük bir girdabın içindedir.

Bu bağlamda, 2013 yılında Sudan'da tarımsal üretim yapmak üzere 99 yıllığına 780 bin 500 hektar tarım arazişi kiralanması ve aradan geçen 10 yılın sonunda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla Sudan ve Türkiye arasında ihdas edilen şirketin tasfiyesi ile ortaya çıkan kamu zararı başta olmak üzere, ülkemiz tarımı konusunda yaşanan olumsuzlukların tespiti amacıyla, Anayasamızın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddelerine uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 07.12.2023

Selçuk ÖZDAĞ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanı

GEREKÇE :

Türkiye verimli ovaları, iklim çeşitliliği ve su kaynaklarının sağladığı imkanlar ile tarım ve hayvancılık konusunda yakın bir döneme kadar kendi kendine yeten hatta üzüm, fındık, kayısı, tütün, zeytin, tahıl ve zeytinyağı gibi tarım ürünlerini ihraç eden bir ülke konumunda idik. Ak Parti hükümetleri ile başlayan ve özellikle 2017 yılından itibaren ekonomiden, eğitime, güvenlikten yargıya, sağlık hizmetlerinden aile, gençlik ve dezavantajlı kesimlere yönelik uygulanan politikalar nedeniyle yukarıdaki konularla birlikte tarım ve hayvancılık açısından da ülkemiz ciddi bir varoluş sorunu ile karşı karşıyadır.

Ülkemizin tarımsal destekler anlamında yaklaşık 24 milyarlık bir miktara ulaşması sadra şifa olmamış, tarımsal hasılda Avrupa'da birinci, dünyada 10'uncu sırada yer aldığı söylenen ülkemizde samandan buğdaya, mercimekten pirince, canlı hayvandan et ve süt ürünlerine nerdeyse ithal etmediğimiz hiçbir gıda maddesi kalmamıştır. Ve işin en acı tarafı; dünyada son üç yılda gıda fiyatları en çok artan ülkelerin başında gelmekteyiz.

Bu acı gerçeğin temel sebepleri arasında: Gübre, Mazot ve Diğer Maliyet Arttırıcı Unsurların Olumsuz Etkisi, Çiftçilere Verilen Eğitimin Yetersiz Oluşu, Tarım Arazilerinin Parçalı ve Dağınık Yapısı, Tarımsal Üretimde Verim ve Kalitenin Düşük Olması, Sulanabilen Arazi Miktarının Azlığı ve Mevcut Su Kaynaklarının Etkin Kullanılamamasının yanında iktidarın yanlış ekonomi ve tarım politikaları tüm bu olumsuzlukları beslemiş ve büyümüştür.

Yurt içinde uygulanan gerçeklikten uzak tarım politikaları ülkemizi tam anlamıyla ele güne muhtaç hale getirmiştir. Ayrıca iktidarın göz yumması ve kurum yöneticilerinin pervasız uygulamaları ciddi bir takım şaibeli işlere de yol verilmiştir.

Bir örnek vermek gerekirse: Türkiye dünyanın en büyük çekirdeksiz kuru üzüm üreticisi ve ihracatçısıdır. Ülkemizin dünya ticaretine konu olan ve ihracatta büyük öneme sahip ürünlerinden birisi çekirdeksiz ve özellikle "Sultani tip" kuru üzümüdür. TMO, 2022 yılı mahsulünü, ortalama maliyet fiyatı 25 TL/KG aldığı kuru üzümü yaklaşık 8-10 ay bekledikten sonra 2023 Temmuz sonuna kadar yaklaşık 75 bin tonunu 26.5 TL/KG ortalama fiyattan özel üzüm işletmelerine satmıştır. Aradan nerdeyse bir seneye yakın zaman geçmiş, bu arada kuru üzüm rekoltesi düşmüş ve fiyatlar piyasada iki katına çıkmış ama TMO "75 bin ton" kuru üzümü aldığı fiyata birilerine satmıştır. Bunun akılla mantıkla ticaretle uzaktan yakından bir ilgisinin bulunmadığı açıktır. Basit bir hesaplama: 75 bin ton yani 75 milyon kilo kuru üzümün bu şekilde satımından "75.000.000X33.5 TL=2.512.500" TL. yani 2 milyar 512 milyon Lira bir başka ifadeyle yaklaşık 88 milyon dolar üreticinin ve milletin cebinden çıkıp birilerinin cebine girmiştir.

Yurt içinde uygulanan yanlış ve usulsüz tarım politikalarını sınır ötelerine hatta kıta uzaklığında yerlere de taşıyan hükümet, 2013 yılında Sudan'da tarımsal üretim yapmak üzere 99 yıllığına 780 bin 500 hektar tarım arazisi kiraladığını açıklamış, aradan geçen 10 yılın sonunda ise Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla Sudan ve Türkiye arasında ihdas edilen şirketin tasfiyesine ve projenin iptaline karar verilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı kararı ile 10 yıldır süren, Sudan'da tarımsal üretim yapma uygulamasının hangi gerekçelerle sona erdirildiği kamuoyuna tam manasıyla açıklanmamıştır.

Söz konusu uygulama ile devlet ve özel sektörün paydaş olacağı söylenmiş ancak bahsi geçen özel sektörün ne gibi katkılarının olduğu, katkı veren paydaşların isim ve maddi büyüklüklerinin neler olduğu da açıklanmamıştır.

Resmî Gazete’de yayınlanan Karar ile Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık şirketindeki kadro ve pozisyonların da iptal edildiği, tasfiye işlemleri ilgili mevzuat kapsamında yürütülerek ortaklık payından kaynaklı tüm hak ve yükümlülüklerin TİGEM’e devredileceği belirtilmiş ancak tasfiye edilen tüm bu kadrolar için bugüne kadar ne kadar bir kamu kaynağı aktarıldığı, bu kadroların hangi pozisyonlarda istihdam edilmesinin düşünüldüğü belirtilmemiştir.

Tüm bu on yıllık süreçte Sudan’da kiralandığı ifade edilen söz konusu arazilerde ne gibi tarımsal faaliyetlerin yapıldığı, söz konusu tarımsal faaliyetler için bugüne kadar ne kadar maddi kaynak aktarıldığı, bu kaynaklar sonucunda ne kadar katma değer sağlandığı da muammadır.

Söz konusu kiralama işlemleri ve yürütülen tarımsal faaliyetler sonucunda ne tür ürünler yetiştirildiği, bu ürünlerden Türkiye olarak ne kadar kullanım sağlandığı, ne kadar ihracat yapıldığı ile ilgili bilgiler de kamuoyuna açıklanmamıştır.

Sudan’da tasfiye edilen “vizyon projesi” dışında mesela önceki dönemlerde uygulamaya konulan ve tasfiye edilmesi planlanan başka projelerin olup olmadığı da izaha muhtaçtır.

Dolayısıyla tüm bu konuların tespiti, araştırılması ve bu konuda yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması önem arz etmektedir.

